

Jornada sobre Municipis 2011

**El finançament municipal:
Cap on ha d'anar?**

Núria Bosch i Roca
Catedràtica d'hisenda pública
Universitat de Barcelona

24 d'octubre de 2011

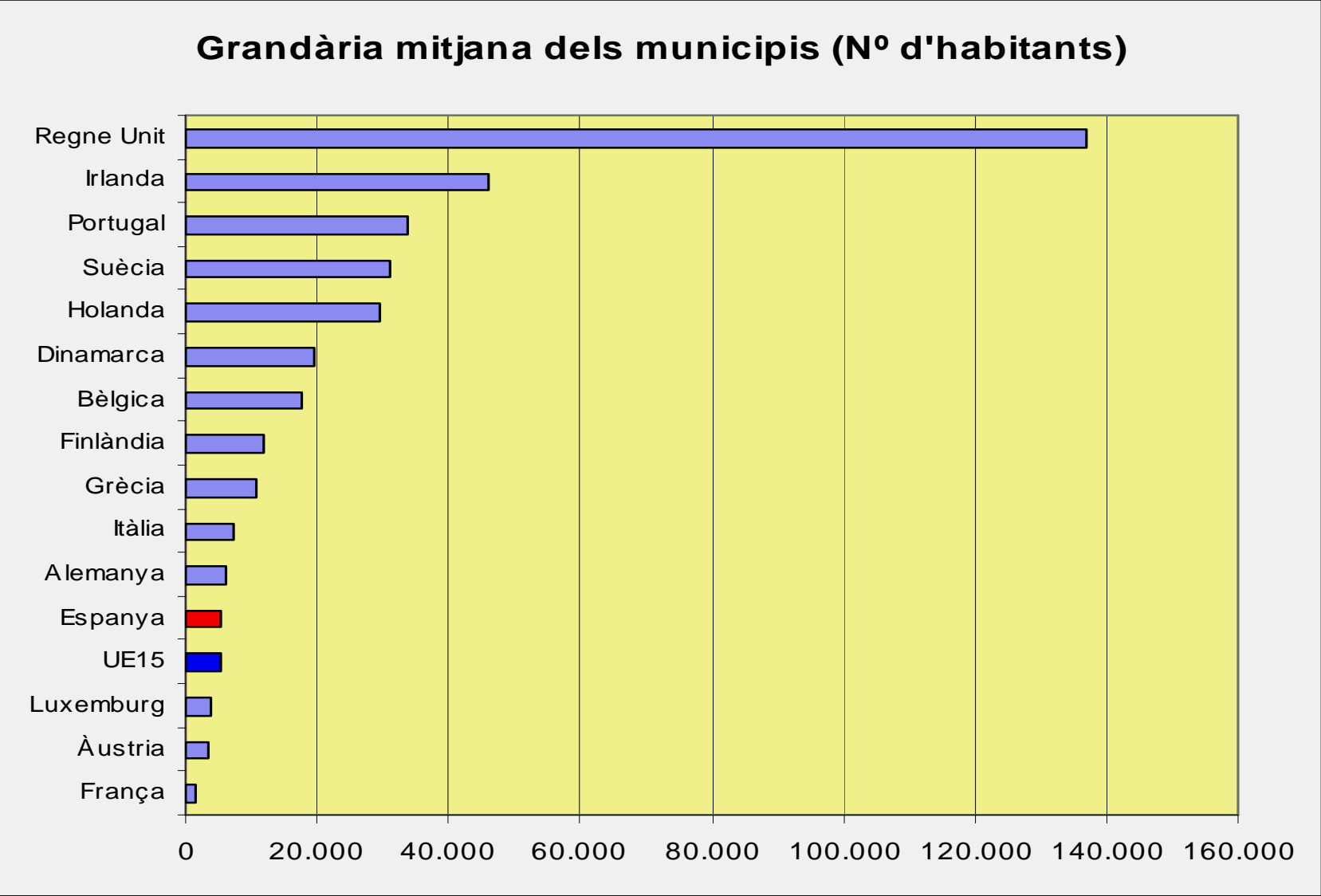
De què estem parlant?

Grandària municipal

El 63,4% dels municipis catalans tenen menys de 2.000 hab.

	Nombre	% s/ total
Fins a 500 hab.	327	34,6
De 501 a 2.000	273	28,8
De 2.001 a 5.000	138	14,6
De 5.001 a 10.000	87	9,2
De 10.001 a 50.000	98	10,4
Més de 50.000	23	2,4
TOTAL	946	100,0

Estem a la cua d'Euorpa per la grandària dels nostres municipis

De què estem parlant?

Importància relativa dels governs locals en termes de despesa

	% de la despesa pública total 1980	% de la despesa pública total 2009
Administració Central	89,5	50,6
Comunitats Autònomes	0,0	35,7
Corporacions Locals	10,5	13,7
Total	100,0	100,0

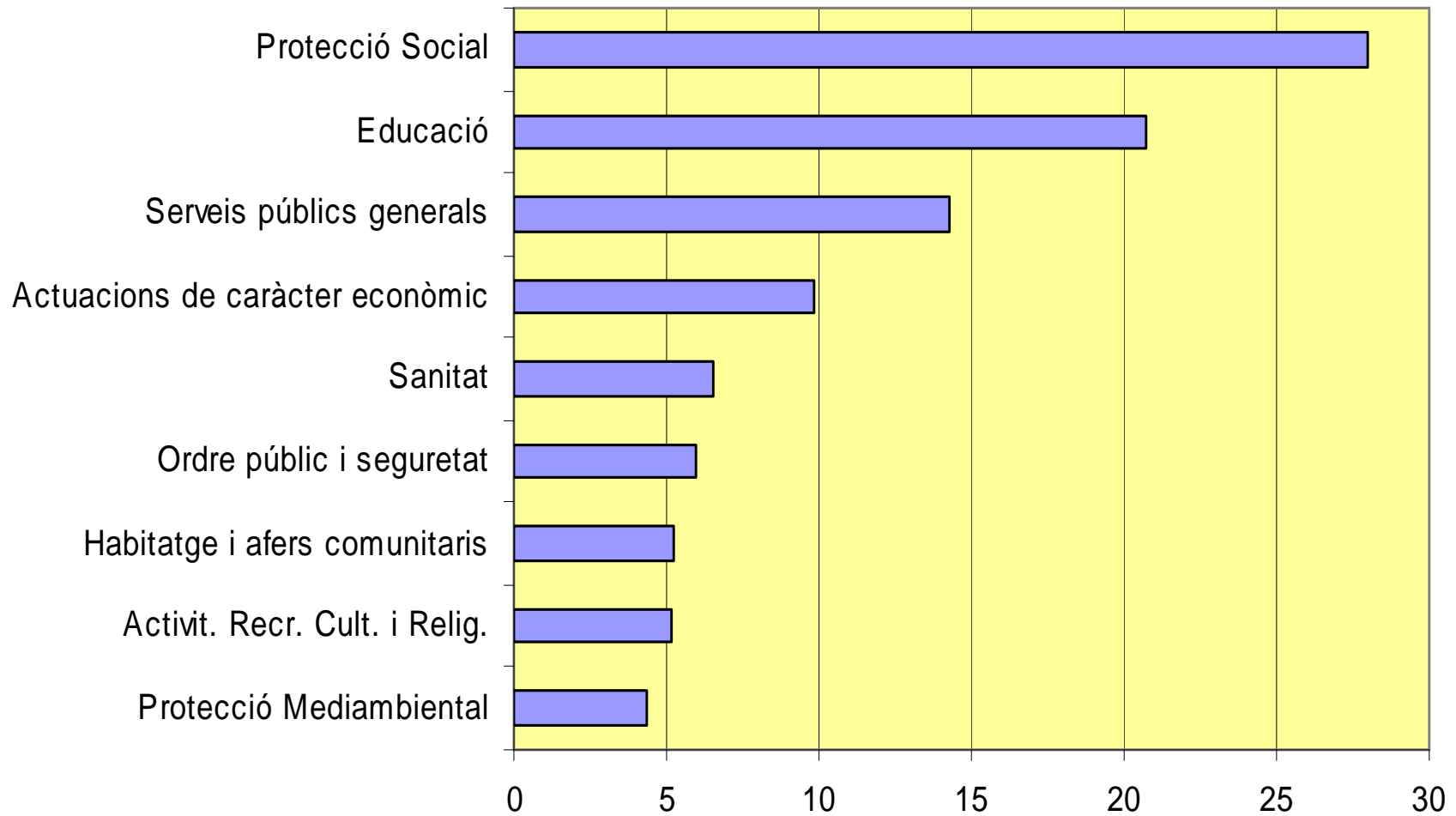
Moderada importància relativa dels nostres governs locals en termes de despesa

DISTRIBUCIÓ DE LA DESPESA PÚBLICA ENTRE NIVELLS DE GOVERN

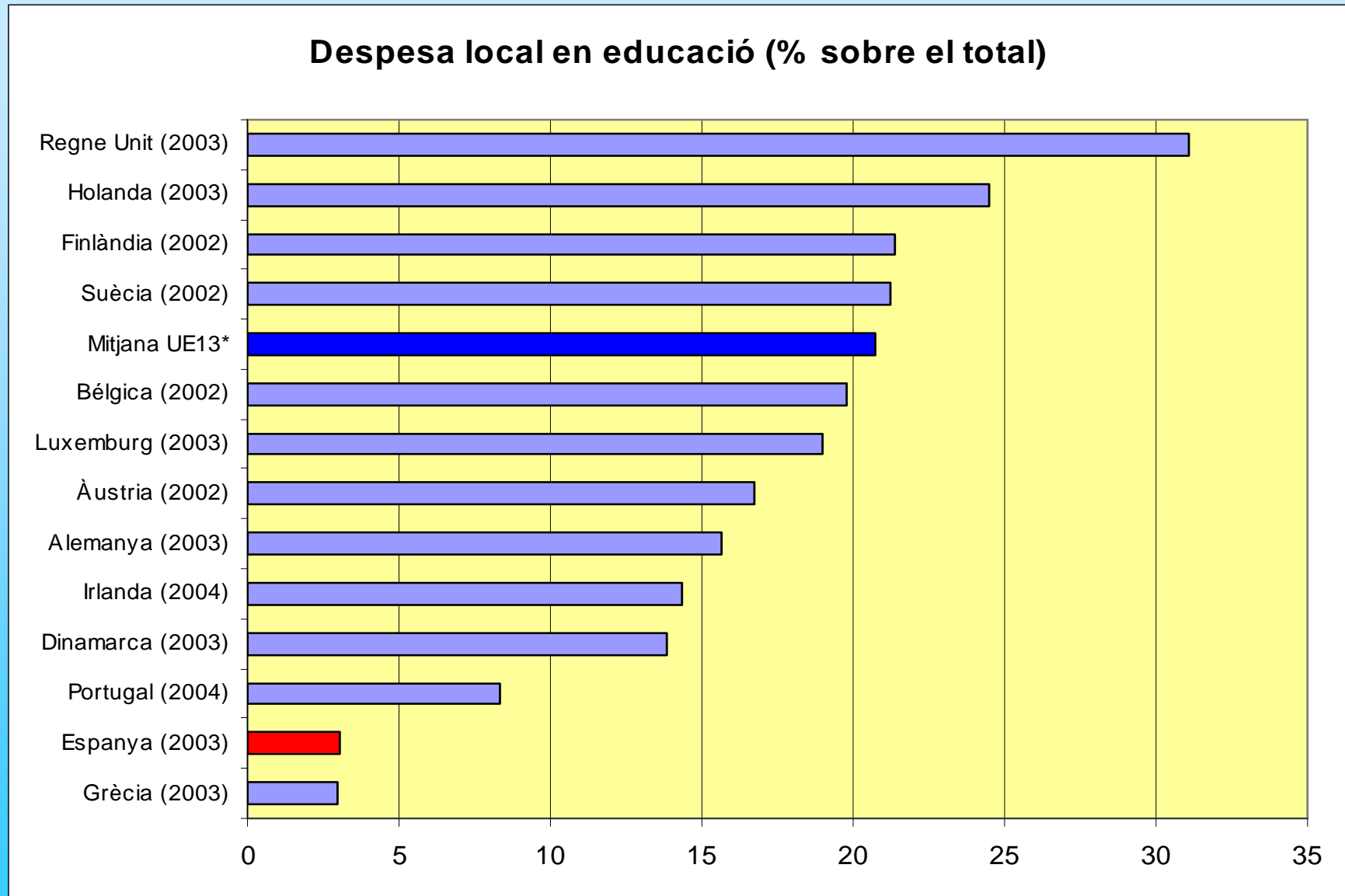
	CENTRAL	INTERMEDI	LOCAL	TOTAL
ALEMANYA	63%	22%	14%	100%
AUSTRÀLIA	55%	39%	6%	100%
AUSTRIA	69%	17%	14%	100%
BÈLGICA	64%	23%	13%	100%
CANADÀ	39%	45%	16%	100%
SUISSA	45%	34%	22%	100%
USA	51%	23%	26%	100%
MITJANA PAISOS FEDERALS	55%	29%	16%	100%
DINAMARCA	41%		59%	100%
FINLÀNDIA	63%		37%	100%
FRANÇA	82%		18%	100%
GRÈCIA	96%		4%	100%
HOLANDA	66%		34%	100%
IRLANDA	72%		28%	100%
ITÀLIA	72%		28%	100%
LUXEMBURG	89%		11%	100%
NORUEGA	69%		31%	100%
PORTUGAL	88%		12%	100%
SUÈCIA	56%		44%	100%
REGNE UNIT	72%		28%	100%
MITJANA PAISOS UNITARIS	72%		28%	100%
ESPANYA	51%	36%	13%	100%

Què fan els governs locals europeus?

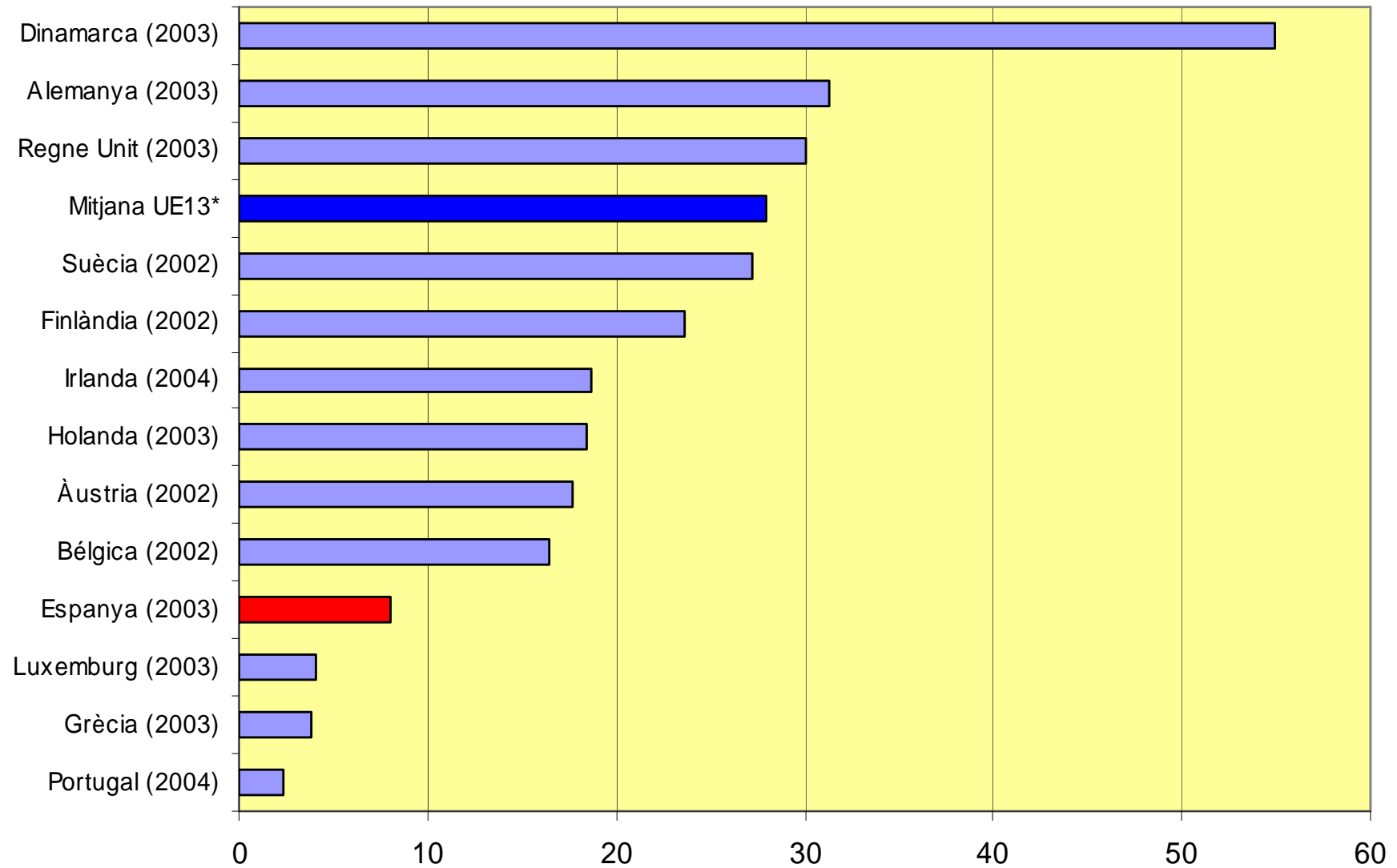
Despesa local mitjana UE13 per funcions (% sobre el total)

Ens diferenciem en les despeses en educació i protecció social

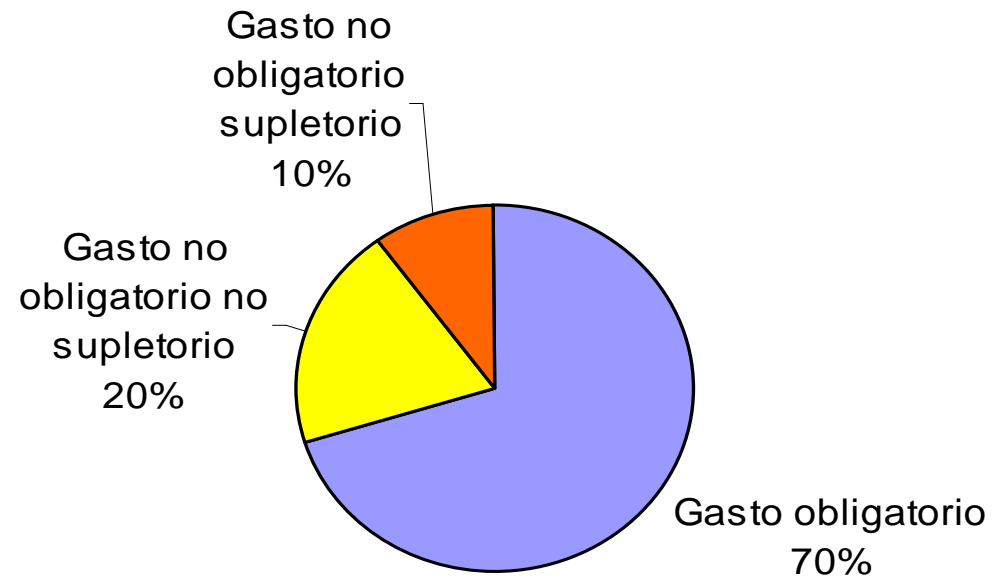

Despesa local en protecció social (% sobre el total)

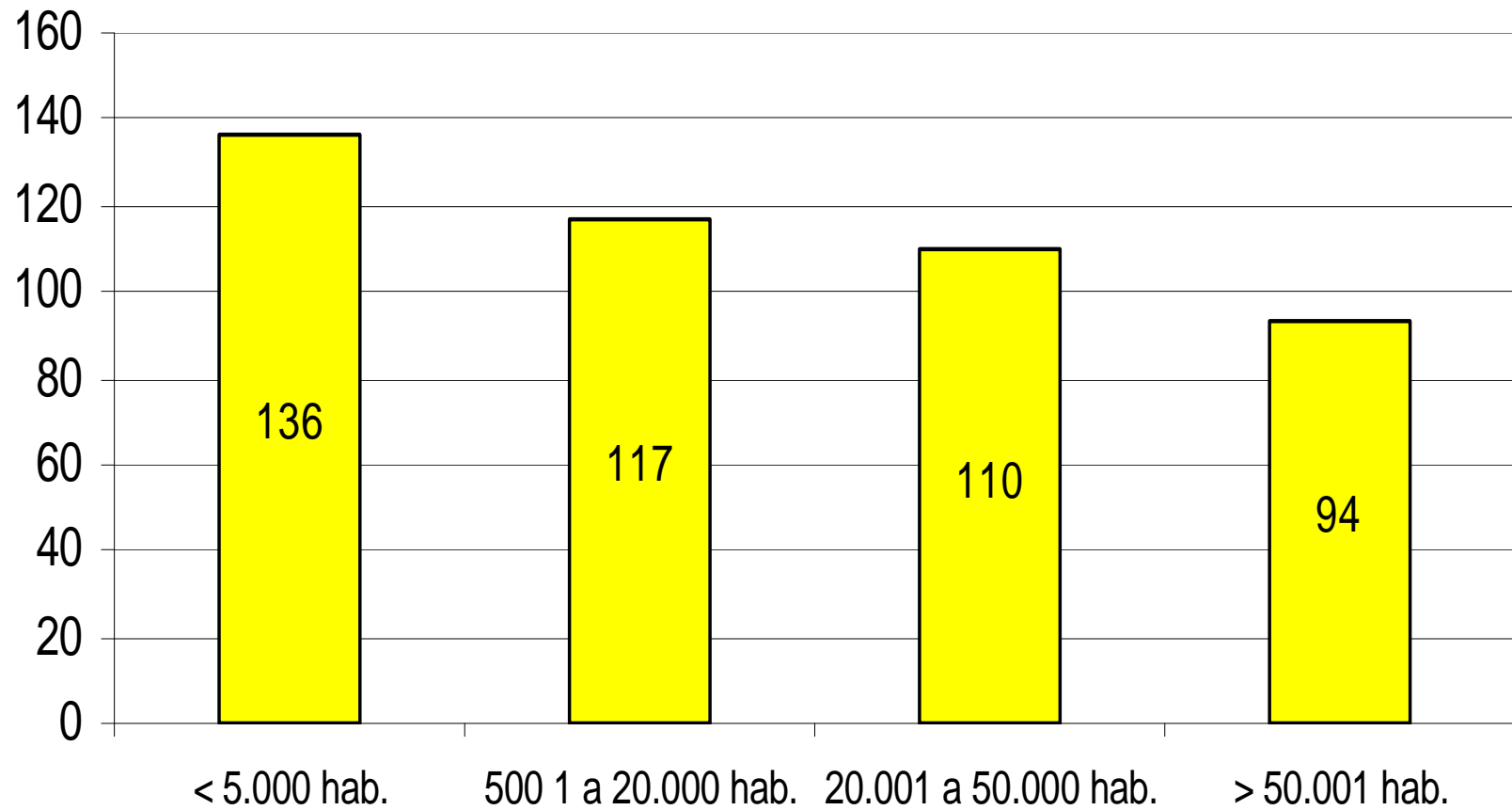

Però, un 30% de la despesa és en serveis no obligatoris

% de Gasto supletorio municipios de Catalunya. Media 2002-2005.

Gasto no obligatorio según tamaño. Municipios de Cataluña. Media 2000-2005. Índice euros por habitante

Reformes prèvies abans de la del finançament

- **Reforma de l'organització administrativa**
 - **Simplificació de l'administració**
 - **Mancomunar serveis. Atorgament d'incentius**
- **Reforma competencial**
 - **Clarificació de les competències entre els diferents nivells de govern**

Reforma del finançament municipal (I)

➤ Finançament municipal i pacte fiscal

- Ingressos no financers dels municipis bascos:
1.548 euros per càpita de mitjana l'any 2008**
- Ingressos no financers dels municipis catalans:
1.214 euros per càpita de mitjana l'any 2008**
- Un sistema de finançament singular per a Catalunya hauria de portar més recursos als governs locals**

Reforma del finançament municipal (II)

➤ Impostos. IBI

- S'ha de mantenir com l'impost central**
- Les seves característiques el fan ser un impost idoni a nivell local**
- No ha de tenir cap més objectiu que el recaptatori. Qualsevol altre objectiu redistributiu o social s'ha d'aconseguir mitjançant la despesa pública**
- El manteniment de les bases cadastrals ha de dependre més dels governs municipals**
- Segons l'Estatut de Catalunya del 2006, s'han d'establir formes de gestió consorciada entre l'Estat, la Generalitat i els municipis**
- Aproximació suau i pacífica als valors de mercat**

Reforma del finançament municipal (III)

➤ Impostos. IAE

- **A nivell local s'hauria de poder gravar l'activitat econòmica**
- **Necessitat de reinventar un nou impost sobre activitats econòmiques, amb unos quotes que estiguessin més relacionades amb els resultats de les activitats**

➤ Participacions impositives

- **Ampliar-les als municipis de menys de 75.000 habitatants**
- **Participació a l'IRPF es podria convertir en un recàrrec**

➤ Aplicació amb més intensitat de taxes i preus públics

➤ Utilització de les contribucions especials

Reforma del finançament municipal (IV)

➤ Transferències

- Distribució total (o parcial) de la PIE per part de la Generalitat, la qual pot conèixer millor les necessitats dels municipis. Distribució segons les necessitats de despesa i la capacitat fiscal**
- Possible integració de la PIE amb el Fons de Cooperació Local**
- Desaparició de la distinció en els criteris de distribució entre els municipis de més de 75.000 hab. (Fons complementari) i la resta.**